

**Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci sl. Tomiris Zharkinbayevy
*Současná kavárenská kultura v Praze a v Almaty. Praha: Universita Karlova,
Fakulta humanitních studií 2024, 117 s. (z toho 53 s. textu).*-**

Slečna Zharkinbayeva si za téma své bakalářské práce zvolila atraktivní problém současné kavárenské kultury, kterou vnímá nejen jako prostředí kavárny, její nabídku, chování a vzhled personálu, ale i jako profil a chování hostů, jež se odvíjí od účelu jejich návštěvy, a jejich vzhled. Stranou jejího zájmu nezůstal ani rytmus kaváren. Nastolenou otázku se rozhodla řešit na základě srovnání dvou obdobných kaváren v centru hlavního města České republiky a hlavního města Kazachstánu, odkud pochází a kde mohla během letních prázdnin provést terénní výzkum. Výzkum míst setkávání patří už delší dobu k poměrně frekventovaným problémům etnologie, dosud ovšem v případě kaváren nedošlo ke srovnání kavárny v zemi s kavárenskou a bez kavárenské tradice.

Autorka dobře představila svůj cíl (jen si mohla ještě pohrát s definicemi míst setkávání, míst a nemíst), prostředí výzkumu (jen charakteristika centra Prahy mi připadá nadbytečná), své dva klíčové respondenty (provozní kavárny v Almaty a majitele v Praze), snad jen s možná trochu naivní vírou v to, že jejich deklarovaná podnikatelská filozofie si nezaslouží ověření (např. prostřednictvím rozhovorů se zaměstnanci, jež chybějí) a metody (polostrukturované rozhovory, anketní šetření /jež ovšem na s. 7 mylně označila jako rozhovory; ve skutečnosti sama přiznala časovou dotaci jedné a půl až tři minut na jednu ze čtyřiceti osob/, pozorování, komparace). Litovat lze pouze toho, že autorka na základě účelového výběru nevěnovala větší časový prostor rozhovorům s návštěvníky kaváren; práci by to velmi prohloubilo.

Druhá a třetí, vhodně zařazená kapitola měla představovat kompilaci na základě titulů odborné literatury a internetových zpráv. Autorka v nich představila dějiny pití kávy a kaváren. Bohužel ten, kdo zná odbornou literaturu, z níž kolegyně čerpala, musí konstatovat přílišnou závislost na původním textu, který je někdy takřka doslova přebrán. V případě internetových odkazů by bylo vhodné ještě doplnit data navštívení stránek. Prosím doplnit zdroj, na jehož základě slečna Tomiris konstruovala tezi, že ruští podnikatelé v Kazachstánu s kávou „ochotně předávají své zkušenosti zahraničním kolegům“ (s. 15).

Vlastní výzkum pak představil rozšířený profil českého podnikatele a kazašské podnikatelky, je ovšem škoda, že ho autorka nenavázala na poznatky o kavárenské kultuře ve zlatém věku kaváren. Popisy exteriéru a interiéru kaváren, kavárenské nabídky, rytmu kaváren, personálu a hostů jsou provedeny velmi pěkně. Autorka následně zdařile kavárny srovnala a toto srovnání shrnula pečlivě ve svém závěru. Ten je bohužel až příliš stručný a chybí v něm návaznost na kompilační/plagiátorskou kapitolu. Čtenář tak dostane věrohodný obraz současné pražské a kazašské kavárny, ale již nikoliv zamyšlení nad tím, jak se propisuje do současnosti bohatá či chybějící tradice kavárenské kultury.

Formální stránka práce je zdařilá, text obsahuje jen několik chyb v interpunkci a velkých písmenech (např. náměstí Republiky/nikoli Náměstí /s. 2-3/ či na s. 3 chybějící čárka ve větě na 7. řádku). Vzhledem k tomu, že ovšem autorka není rodilou mluvčí, je konečný jazykový výkon, i když nebyl jen dílem autorky, obdivuhodný.

Shrnutí. Sl. Tomiris předložila zajímavou a pečlivě zpracovanou práci založenou na vlastním výzkumu. Bohužel se jí ne zcela zdařila kompilační kapitola a propojení poznatků z odborné literatury s poznatky z výzkumu. Čtenáři mohou chybět i hloubkové rozhovory s návštěvníky a personálem. Proto hodnotím její celkový výkon „pouze“ jako **kvalitní velmi dobrou**.

V Praze 5. září 2024

doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.